

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

16. Henricus à Gandavo, Richardus de media Villa, Marsilius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

Vnde alio in loco tradit exertissimè necessitatem coactionis repugnare libertati, non necessitatem qua oritur à dissonante intrinseco. Nec necessitatem inevitabilitatis: quia, inquit, dicitur liberum, non quia sic velit hoc ut possit velle eius oppositum sed quia omne quod vult, appetit ad sui ipsius imperium, quia sic vult aliquid ut velit se velle illud, & ideo in actu volendi seipsum movet, & sibi dominatur, & pro tanto dicitur liberum, quamvis immutabiliter ordinetur ad illud. Quæ manifestissime clamant gratiam quantumcumque efficacem, etiam talem qualis in cælo cum summa delectatione cabitur, nullo modo tollere, Bonaventuræ iudicium, libertatem, quia non tollit voluntatem, hoc ipso videlicet quo eam non cogit aut invitam rapit, sic enim diligit Deum, ut velit se diligere, &

ideo in actu volendi seipsum movet & sibi dominatur, & pro tanto dicitur liberum ut jam audivimus.

Hoc ipsum Ioannes Scotus ex professo docet, dum claris verbis tradit, necessitatem volendi consistere cum libertate volendi, quia inquit, voluntas propter firmitatem libertatis suæ sibi ipsi necessitatem imponit in elevando actum & in perseverando sive figendo se in actum. Hinc ulterius tradit voluntatem semper servare modum causandi liberè atque impossibile esse, ut ab ea ille modus ulla potestate tollatur, ut alibi latius declaratum est. Quæ satis ostendunt, qualiscumque gratia voluntati immittatur, non aliam posse actionem sequi nisi liberam, hoc in quo effectio voluntatis.

CAPVT XVI.

Henricus à Gandauo, Richardus de Media villa, Marfilii.

Henricus à Gandauo non minùs evidenter tradit libertatem arbitrii, in experte coactionis motu exerti: *Heno enim*, inquit, & omnis rationalis & intellectualis naturalis liberi arbitrii sive libera voluntatis est, quia voluntas rationalis cogi non potest. Et iterum: in hoc consistit ratio libertatis, quod nulla coactio potest impedire, quin in bonum vergat si velit &c. ut latius alibi diximus. Vnde concludit voluntatem esse liberam in beatis itemque moveri ex se libertate & immutabili necessitate respectu finis omnem rationem boni continentis. Quis igitur non videt quæ concordia gratiæ cum libero arbitrio ex tali doctrina consequatur?

Richardus de Media villa instanter docet, ut alibi patefecimus, liberam dici voluntatem, quia cogi non potest, hanc libertatem esse inanimabilem: consequenter omnis actus liber manens esse actus liberi arbitrii: Beatos libere manere ceterosque eligere perseverantem in fine, sicut Sanctus Thomas assererat: Angelos non obstante necessitate liberè motu dilectoris Dei movere se, quia non est necessitas coactionis. Denique talem necessitatem quæ est ex perfectione bonitatis non tollere rationem meriti in viatore. Quid uberius, clarius, ac satius expectari possit, ut sciamus gratiam non aliter cum libertate voluntatis copulandam, nisi quia non cogit voluntatem, sed facit eam velle voluntario ideoque libero motu quo vult se velle, & ita se movet, ac dominatur sui? nulla quippe gratia huius vitæ vehementissimam illam efficaciam cælestis delectationis, quæ libertatem salvam esse finit, juxta Richardum, ulla ex parte aquare potest. Eodem prorsus modo hoc ipsum asseruit Thomas de Argentina latè docens, arbitrium essentialiter esse liberum, hoc ipso quo implicat illud cogi. Ex quo concludit

alibi; necessitatem coactionis tollere rationem meriti, non autem necessitatem immutabilitatis proventem ex perfectione virtutis, sed augere. Et de Christi Domini libertate qui in omni actu erat determinatus ad bonum, multo magis quam quilibet viator, per gratiæ efficaciam ad agendum determinatur, sic rem decidit Agens naturale non prohibetur à merito ex hoc quod est determinatum ad unum, sed ex modo determinatum per quædam necessitatem & non voluntarie tendit in illud unum, sed Christus & quilibet in gratia confirmatus, licet determinate tendat in bonum, tamen voluntarie & liberè tendit in ipsum. Huiusmodi enim determinatio non minuit voluntatem & libertatem, sed potius auget, & ideo talis determinatio non repugnat merito. Cui jam non asertissimum est; non aliam eum agnoscere libertatis cum gratia efficacissima conciliandæ rationem, nisi quia gratia dum facit determinatissimè, suavissimeque, nullo modo cogere sed ad volendum potius inclinare, ideoque potius augere, quam minuere voluntatem? Quo nihil Augustino, Prospero, Fulgentio, Bernardo magis consentaneum excogitari potest.

Marfilii de Ingen consentit ei ad amulsum similiter omnino docens, voluntatem essentialiter esse liberam, ita ut impossibile sit, libertatem auferri à voluntate etiam per omnipotentiam Dei, quia est sua libertas: camque esse libertatem à coactione. Denique ex eo concludit, per actum necessarium neminem mereri si est coactus; sed si est tantum inevitabilis per gratiam in bono confirmantem posse esse meritorium; atque huiusmodi fuisse opera Christi. Quæ perspicue clamant, gratiæ, quantumcumque potentis operationis, non lædere libertatem, quia non cogit voluntatem, sed eam suaviter velle bonum facit.